

Over vallen en opstaan.

Symposium ter gelegenheid van 10 jaar RRA Advocaten,
21 september 2009 Parkstad Limburg Theater Heerlen.

Inhoud.

Inleiding	5
Voorwoord	7
Over vallen en opstaan	11
Camiel Eurlings	17
Toine Gresel	25
Léon Rademakers	33
Sjef van Erp	43
Adjiedj Bakas	53
Slotwoord	69
Over RRA	72

Vallen en opstaan. We doen het allemaal. Als kind. Als volwassene. Ons leven lang. Gelukkig maar. Zonder fouten geen inzichten en dus ook geen vooruitgang. Zo ook voor de vijf sprekers die te gast waren op ons symposium met het thema ‘Over vallen en opstaan’.

Minister van Verkeer en Waterstaat Camiel Eurlings, leerde ons dat ‘ontjuridiseren’ soms zorgt voor snellere procedures. Burgemeester Toine Gresel van de gemeente Heerlen, ziet het opstaan na het vallen als samen innoverend ondernemen. Meteoroloog Léon Rademakers grijpt de gevolgen van klimaatverandering aan als mogelijkheid om jongeren bewust te maken van mogelijke weersextremen. Hoogleraar vermogensrecht Sjef van Erp ondervond dat nieuwe netelige juridische kwesties zoals aandelenlease, nooit van één kant bekeken kunnen worden. Trendwatcher Adjiedj Bakas tenslotte, heeft de stellige overtuiging dat opstaan na vallen, ook kan zitten in het verbijsteren van anderen door je ervaring en knowhow te gebruiken. Net als je ontroering en emotie overigens. Laat u inspireren door deze sprekers met vijf motiverende verhalen.

Wat zouden
we zijn zonder
elkaar?

‘Ook u bent een beetje een buitenboordmotor van ons kantoor.’

Wat zouden we zijn zonder elkaar? Vanwege haar tienjarig bestaan hield RRA Advocaten (Rompelberg Ruiter Advocaten) op maandag 21 september 2009 een feestelijk symposium in het Parkstad Limburg Theater te Heerlen met het thema ‘Over vallen en opstaan’.

Het werd een geslaagde middag die door 350 cliënten, relaties en overige gasten werd bezocht.

Michel Rompelberg en Robert Ruiter heetten de aanwezigen welkom met een terugblik op het verleden én een blik naar de toekomst.

Camiel Eurlings, minister van Verkeer & Waterstaat, werd geïntroduceerd met enkele foto’s van tien jaar geleden, toen hij de openingshandelingen verrichtte van het RRA kantoorgebouw.

Toine Gresel, burgemeester van Heerlen, die na zijn speech als dagvoorzitter het programma verder begeleidde, informeerde het publiek over hoe het voelt om burgemeester van Heerlen te zijn: “Je staat elke ochtend al met 4-0 achter. Aan het eind van de dag valt het te bezien of je een gelijkspel hebt behaald.”

Léon Rademakers, meteoroloog van L1 TV, gaf uitleg over het meest besproken onderwerp ter wereld: het weer. Het klimaat verandert voortdurend, maar hoe dat komt, is helaas onbekend.

Sjef van Erp, hoogleraar Europees privaatrecht UM, vertelde over de invloed van Europees recht op het Nederlandse privaatrecht. Deze materie werd glashelder uiteen gezet waarbij de professor sprekende voorbeelden gebruikte, zoals de Dexia aandelenlease-problematiek.

Volgens Adjiedj Bakas, trendwatcher of the year 2009, is alles constant in verandering. De huidige crisis is onvermijdelijk en er resteert niets anders dan hem ‘uit te zitten’. Uit elke crisis komen nieuwe ontwikkelingen voort. Dat zal ook nu gebeuren. Het duurt een paar jaar, daarna wordt het beter. Maar het wordt nooit meer hetzelfde.

Het symposium werd afgesloten met een gezellige borrel in de foyer van het theater.

Graag bieden wij u dit boekje aan als een blijvende herinnering aan ons jubileum, dat mede tot stand kwam dankzij u. Want u realiseert het zich misschien niet, maar u bent ook een beetje een buitenboordmotor van ons kantoor.

Daarvoor zeggen wij u hartelijk dank.

RRA Advocaten

Over vallen en opstaan.

Michel Rompelberg en Robert Ruiter waren tien jaar geleden de oprichters van Rompelberg & Ruiter Advocaten, thans RRA Advocaten.

Michel Rompelberg voltooide de Grotius specialisatie-opleiding Faillissementsrecht.
Robert Ruiter slaagde cum laude voor de Grotius specialisatie-opleiding Vastgoedrecht.

‘Niets is mooier dan samen met anderen iets tot stand brengen dat groter is dan jezelf.’

Toen Rempelberg & Ruiter Advocaten op 1 januari 1999 startte, zagen we een toekomst vol verandering. En die toekomst kwam snel. We groeiden, er kwamen steeds meer medewerkers bij, we automatiseerden, professionaliseerden, groeiden verder, volgden trainingen en leidden ook zelf mensen op.

Samenwerken vraagt om ‘shared values’. Bijvoorbeeld dat het in alle vormen van dienstverlening – dus ook in de advocatuur – in essentie gaat om dienen, en niet alleen om verdienen.

Maar dat is niet genoeg. Binnen die gedeelde normen en waarden moet je elkaar aanvullen. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Mensen zijn verschillend en advocaten zijn gewend om met name hun eigen gelijk te bepleiten. Wat steeds helpt om vooruit te komen, is respect; voor elkaar en elkaars standpunt.

Toch liep niet alles steeds als voorzien. Vaak zat het mee, soms zat het tegen.

Zo groeide RRA Advocaten, met vallen en opstaan, in tien jaar tijd tot een aanzienlijke speler in de Zuid-Limburgse markt voor juridische dienstverlening. Door vast te houden aan elkaar en trouw te blijven aan onze visie. Een visie waarin kantoorbelang gaat boven eigenbelang, en waarin het belang van de cliënt voorop staat.

Wie op YouTube zoekt op het thema ‘Over vallen en opstaan’, ziet veel filmpjes van snowboarders en motorrijders, maar ook filmpjes van kleine kinderen die hun eerste stapjes zetten. Dat toont de kracht van ‘vallen en opstaan’. Niemand vindt het leuk om zijn kind te zien

vallen, maar zonder vallen en opstaan leert een kind niet lopen en komt het niet vooruit.

Wij prijzen ons gelukkig met de wijze waarop onze medewerkers na tien jaar RRA Advocaten beschrijven: deskundig, persoonlijk, ondernemend en nuchter.

Tien jaar is mooi, maar we moeten niet overdrijven. Het is nooit af. Wie opgroeiende kinderen bekijkt, ziet dat na de eerste tien jaren een nieuwe periode aanbreekt die minstens even boeiend is als de tien jaren ervoor. Zo zal ook het tweede decennium van RRA Advocaten verlopen. Het zullen jaren zijn waarin het rechtsbedrijf een enorme ontwikkeling zal doormaken. Er komen meer juridische dienstverleners die géén advocaat zijn. De specialisatie zal toenemen. De advocaat zal steeds meer een innovatieve ondernemer moeten worden met aandacht voor management en marketing, zonder de zorg voor zijn ambacht te verliezen.

Allemaal ontwikkelingen waar we klaar voor willen zijn. We hebben nagedacht over de antwoorden voor de komende tien jaren. RRA Advocaten blijft deskundig, persoonlijk, ondernemend en nuchter. Samen met u wil RRA Advocaten de komende tien jaren verder de toekomst tegemoet.

Camiel Eurlings

‘Voor mij is het een ongelooflijk plezier om hier te zijn en ik ben er trots op dat ik ben gevraagd om op dit symposium te spreken.’

Ir. C.M.P.S. Eurlings is sinds 2007 minister van Verkeer en Waterstaat. Zijn politieke loopbaan begon als gemeenteraadslid in Valkenburg aan de Geul. Vervolgens was hij tussen 1998 en 2004 lid van de Tweede Kamer. Aansluitend was hij – als voorzitter van de CDA-delegatie – tot 2007 lid van het Europees Parlement. In dat kader was hij rapporteur voor de mogelijke toetreding van Turkije tot de EU.

In 1999 verrichtte Camiel Eurlings de feestelijke openingshandelingen bij de start van Rempelberg & Ruiters Advocaten.

‘Op mijn eerste dag ging ik naar de A4 Midden-Delfland. Daar ligt al dertig jaar een stuk zand, waar zeven kilometer weg aangelegd moet worden. Men praat er al 49 jaar over en ik ben de vijftiende minister.’

“Een minister van Verkeer en Waterstaat op een symposium van tien jaar Rempelberg Ruiter Advocaten. Hoe kom je erbij? Voor mij is het een ongelooflijk plezier om hier te zijn en ik ben er trots op dat ik ben gevraagd om op dit symposium te spreken.

Laat ik beginnen door een paar ervaringen te vertellen uit de eerste maanden van mijn ministerschap. Aan het begin van de kabinetsperiode hadden we een honderd dagen tour. Dat heeft geleid tot zo’n glossy boekje waar nog veel kritiek op is geleverd.

Op mijn eerste dag ging ik naar de A4 Midden-Delfland. Daar ligt al dertig jaar een stuk zand waar zeven kilometer weg aangelegd moet worden. Men praat er al 49 jaar over en ik ben de vijftiende minister. Over zeven kilometer weg. Ik ga daarheen en ik hoor de protesten. Ik stap erop af en zeg: “Mensen, ik snap dat jullie tégen zijn. Ik denk dat een grote meerderheid vóór is, maar goed, we gaan alles nog eens op een rij zetten. Maar ik zeg u wel één ding; het is ook niet in uw belang dat deze onzekerheid nog langer doorgaat. U zit uw hele leven al te discussiëren. Dat is verder zinloos. We moeten duidelijkheid krijgen. Daarom spreek ik één ding met u af. Ik ben de vijftiende minister maar ik ben tevens ook de laatste. Ik ga een besluit nemen.” De mensen gaven een zuinig applausje.

Compliment

Ik stap de auto in en prompt gaat mijn telefoon. Een topambtenaar aan de lijn. “Minister? Klopt het dat u zojuist heeft gezegd dat u als minister een besluit gaat nemen over de A4?” Ik zeg: “Dat klopt als een bus!” Ik verwachtte een compliment, een beginnend minister...

“Dat kan niet, dat kunt u niet zeggen,” klonk het aan de andere kant. Ik zeg: “Mijn beste, waarom kan ik dat niet zeggen? U gaat er toch ook vanuit dat ik vier jaar minister kan blijven, of niet? Kan ik dan in vier jaar tijd niet een besluit nemen over een weg waar al 45 en dus nu 46 jaar over gesproken wordt?”

Ik zeg: “Dit is ongelooflijk. Ik ga een besluit nemen! Ik ga het roepen en ik roep het nog harder. En ik roep het naar jullie en ik roep het door het hele land, en als het me niet lukt, heb ik gefaald.” Dat was toen de spirit die ik er in probeerde te brengen. Maar denk je eens in: dat het bij de overheid als een risico wordt gezien als je zo’n uitspraak doet!

Een ander voorbeeld: een ‘flessenhals’ in Leiden. Een driebaans autoweg die wordt onderbroken door een traject van vijf kilometer waar hij nog maar twee banen breed is. Dat is jaren de file nummer één in Nederland geweest. Al 25 jaar wordt daarover gepraat.

Elektrische auto’s

Uiteindelijk ligt er dan een plan om het op te lossen. Echt, we hebben ongelooflijk veel gepraat met alle betrokkenen. Met als resultaat een plan dat fantastisch in de omgeving is ingepast. Alle milieubewegingen zijn vóór op één na: Milieudefensie. Met als argument ‘want het is asfalt, en dan zijn we tegen’. Dan denk ik: “Over welk asfalt moeten die elektrische auto’s dan straks allemaal rijden?” Maar goed, uiteindelijk vindt men dan toch weer een juridisch struikelblok. Wij hadden de geluidseffecten gemeten tot één kilometer, waar we wellicht tot twee kilometer hadden moeten meten. We konden niet afdoende aantonen waar het geluid ophield. Dat was het begin van mijn loopbaan als minister.

‘Ik dacht dat ik als ingenieur goed voorbereid was om minister van Verkeer en Waterstaat te worden. Logistiek geschoold. *I could not been more wrong.* Ik had een meester in de rechten moeten zijn!’

Ik dacht dat ik als ingenieur goed voorbereid was om minister van Verkeer en Waterstaat te worden. Logistiek geschoold. *I could not been more wrong.* Ik had een meester in de rechten moeten zijn!

Het politieke debat is vaak ontvullend. Je wordt uitgemaakt voor van alles en nog wat. Zelfs tot ‘minister met een glas champagne in de hand’. Ik heb gezegd: “Laat die flessen champagne maar aanrukken. We krijgen nog meer schop-in-de-grond-momenten binnenkort.”

Politici moeten afgestraft kunnen worden als ze het verkeerd doen. Reken ons af op onze daden, maar we moeten wel kunnen kiezen. En we moeten ook nog enig vertrouwen hebben in het feit dat een keuze in de praktijk ergens toe leidt. Daarin is nog veel te verbeteren. We hebben in Nederland een proceduretijd van gemiddeld elf jaar. Daar zit niet alleen een autosnelweg in maar ook een fietspad. In België bedraagt de proceduretijd viereneenhalf jaar.

Ontjuridiseren

Daarom zijn we wat dingen aan het veranderen met elkaar. Ontjuridiseren! Zo hebben wij een Spoedwet aangenomen: we tikken er ineens dertig projecten doorheen. We beginnen met de A4 in Leiden en we gaan ook de A2 verbreden. Allemaal met die Spoedwet en allemaal nog in deze periode. De schop de grond in. Geen lange procedures meer.

We pakken door met een Crisis- en Herstelwet waarin we de procedures nog verder gaan streamlijnen. Dat betekent: strak doorpakken en de eerste schop de grond in. Met de redelijke zekerheid dat de procedures goed zullen gaan. Ik ben ongelooflijk blij dat de A2-tunnel in Maastricht

‘Ondernemend is jullie vierde kernwaarde. Daar hou ik van. Zeker in deze tijd waarin mensen zo snel doemdenken, is dit wellicht een essentiëlere kernwaarde dan ooit te voren.’

in die Crisis- en Herstelwet staat, evenals de A74 in Venlo.

Ondernemend is de vierde kernwaarde van jullie bedrijf. Daar hou ik van. Zeker in deze tijd waarin het zo moeilijk is, mensen zo snel gaan doemdenken en de moed laten zaken, is dit misschien wel een essentiëlere kernwaarde dan ooit te voren. Wie gebruikt deze tijd nou om vooruit te kijken om nog beter te worden, te excelleren en daarmee de kansen van morgen en overmorgen vol te grijpen? Wie durft die spirit nu te hebben?

Menselijke benadering

Dat ik ongelooflijk vereerd ben dat ik hier mag zijn, heeft niets met mijn huidige metier te maken. Het zit in heel iets anders. Het heeft te maken met het gevoel dat ik kreeg tien jaar geleden, toen ik jullie kantoor opende. Een gevoel dat ik eigenlijk al langer bij jullie had. Ik ken jullie allebei en Michel ken ik nog van de tijd toen ik net aan het studeren was. Wat ik altijd merkte, was de menselijke benadering en klantvriendelijkheid. Daarin zijn jullie nooit veranderd, dat hoor ik van mensen terug. Ik heb zelf wel eens een klein akkefietje gehad: nooit was het te moeilijk, altijd waren jullie daar. Dat is iets waar ik, en ik mag me jullie vriend noemen, ontzettend trots en dankbaar voor ben. Het is een geweldige genoeg om jullie te kennen. Heel erg proficiat. Alle succes. Ook aan vrienden, familie en relaties.”

★

Toine Gresel

‘Als je ’s morgens opstaat als burgemeester van Heerlen en je opent je ogen, dan besef je dat je met 4-0 achterstaat in een wedstrijd die nog moet beginnen.’

Mr. A.M.G. Gresel was in 2007 vijftientig jaar fulltime actief in het openbaar bestuur. Zo was hij wethouder in Veldhoven en burgemeester van Nistelrode, Sint Anthonis, Dronten en sinds 2004 van Heerlen.

Als burgemeester van Heerlen heeft hij de Operatie Hartslag doorgezet. Velen in het openbaar bestuur zien Operatie Hartslag als een *best practice* die gemeenten in staat stellen de leefbaarheid van hun binnensteden te bevorderen.

‘Als ik het thema van vandaag ‘vallen en opstaan’ hoor, dan denk ik aan het Engelse ‘trial and error’. Vallen dat overkomt je. Maar trial dat doe je jezelf aan. In trial zit actie, durf en lef.’

“Heerlen heeft helaas veel dingen niet goed voor elkaar. We koppelen de hoogste werkloosheid aan het laagste opleidingsniveau. Onze beroepsbevolking kampt met vergrijzing en ontgroening. Sinds de kolenmijnen zijn gesloten, is de sfeer in de politiek er niet beter op geworden. Professor Korsten heeft gezegd dat er in de Heerlense politiek ‘een vecht- en afrekencultuur heerst’. Daar begin je dan aan, ’s morgens als burgemeester van Heerlen. Dan ga je werken aan een stad die in 1950 een van de rijkste steden van Nederland was maar die rond 2000 tot een van de armste steden van Nederland was afgeleden. Het betekent werken met mensen die enkele tientallen jaren geleden een perspectief hadden dat daarna heel wreed verstoord is. Dat is niet goed. Niet voor die mensen, maar ook niet voor de mentaliteit van dit gebied. En als je dan als frisse burgemeester binnenkomt, en weer enthousiasme wil brengen bij de mensen, dan kijken ze je aan en dan denken ze ‘we zijn al zo vaak gevallen, denk je nou echt dat wij nog kunnen opstaan?’ Ja, dat kun je! Want falen is één keer minder opstaan dan je gevallen bent. En dit gebied mag niet falen. Dit gebied moet winnen van en afrekenen met zijn verleden.

Grenzen opzoeken

Als ik het thema van vandaag ‘vallen en opstaan’ hoor, dan denk ik aan het Engelse ‘trial and error’. Vallen dat overkomt je. Maar trial dat doe je jezelf aan. In trial zit actie, durf en lef. Als ik iets tegenkom dat niet functioneert, dan ga ik kijken of ik het kan repareren. Ik zou er dus voor willen kiezen om vallen en opstaan als levensfilosofie in te wisselen voor trial and error. Zoek je grenzen op, doe dingen die mensen niet van je verwachten. Kijk naar minister Camiel Eurlings. In korte tijd wetgeving erdoor, moeilijke zaken oplossen en uiteindelijk met veel energie grootse dingen doen.

‘Als je met een luchtballon boven Heerlen vliegt, dan denk je ‘dit is een mooie stad’. Maar beneden aangekomen, ontbreekt elke structuur. Dat moet worden veranderd.’

Voor de regio Parkstad is het van belang om de komende jaren diverse uitdagingen op te pakken. We hebben in Parkstad een agenda gemaakt van vijf punten. Ik zal ze kort met u doornemen.

Heldere structuur

De eerste strategische opgave voor Parkstad is de herstructurering van het stedelijk gebied. U weet dat Thijs Wöltgens altijd zo mooi zei dat dit gebied is aangelegd volgens een zogenaamde ‘katholieke planologie’. Zodra er een nieuwe mijn kwam, dan moest er weer een nieuwe wijk bij met een kerk, een kroeg, een zaal, een harmonie, een school. Dat werd allemaal aan elkaar gebreid. Daarom zit er eigenlijk geen heldere structuur in dit gebied en is het niet meer dan een verzameling van wijken. Als je met een luchtballon erboven vliegt, dan denk je ‘dit is een mooie stad’. Maar beneden aangekomen, ontbreekt elke structuur. Dat moet worden veranderd.

In de tweede plaats is het belangrijk dat het centrum van Heerlen een echt cultureel en economisch hart wordt. Niet dubbel zo groot als dat van Kerkrade, maar vijf maal zo attractief. Daarom moet er in de zogenoemde ‘Peutzdriehoek’ (tussen de Royal, de Schouwburg en het Glaspaleis) veel meer metropolitaanse spanning komen. Veel meer culturele en economische energie. Daardoor wordt dit gebied een hart voor de stad en wordt er ook weer geld verdiend.

Grensoverschrijdend

Een derde punt is grensoverschrijdend openbaar vervoer. Daar hebben we minister Camiel Eurlings altijd op onze weg gevonden. Tot zeer recent nog, met bijdragen van de laatste twintig miljoen voor de

treinverbinding naar Aken en negen miljoen voor de Avantislijn. Chapeau, want het is heel belangrijk dat we goed verbonden zijn met onze Duitse vrienden. Daar komen namelijk tienduizend arbeidsplaatsen bij in vijftien centra bij de Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule, de RWTH. Met de Avantislijn sluiten we onze campus aan op de Duitse campussen. Daarnaast gaan we met z’n allen met de intercity naar Aken om daar op de hogesnelheidslijn te stappen. Maar met de Avantislijn kunnen we ook in de lightrailconstructie aansluiten op ‘daar waar de actie is’. Dat brengt zoveel vraag naar woningbouw met zich mee, dat hier in de vergrijzing, ontvolking en ontgroening nieuwe kansen komen om mensen hier over de grens te laten wonen. Maar daarvoor moet eerst onze stedelijke en culturele kwaliteit toenemen.

Ten vierde zijn de buitenring en de binnenring van ontzettend groot belang om de A76 te verbinden met de A79. Die buitenring moet ik eigenlijk de *pleasure-ring* noemen, gelet op alle attracties die langs deze weg gelegen zijn. Als u goed kijkt, dan ziet u dat Zuid-Limburg eigenlijk uit drie gebieden bestaat. De culturele magneet Maastricht die ook de eerste drager is van de culturele hoofdstad van 2018. Het mooie kleinschalige Heuvelland dat natuurlijk snel door toeristen overlopen kan worden. En dan Parkstad met straks die *pleasure-ring* van 44 kilometer. Een ontsluitingsweg waarlangs grootschalige toeristische attracties nog verder kunnen groeien. Een tweemaal zo groot Gaiapark moet u niet gek vinden. En in Snowworld kunnen nog heel veel andere dingen erbij komen.

Ten vijfde: nieuwe energie. Vroeger waren we met onze handen of met de schop, de kolen uit de grond aan het halen. En op dit moment kijken we omhoog naar de zon en halen we daar onze nieuwe energie uit.

Transformatie

Dit zijn de vijf vingers van de hand die voor Parkstad een vuist kan maken. Innovatie op het gebied van cultuur, economie en mobiliteit. Na de mijnsluiting zijn we gevallen, maar met behulp van deze vijf thema's zouden we moeten kunnen opstaan. Daarnaast zal dit gebied ingrijpend moeten worden getransformeerd. De sloop van dertienduizend woningen staat al vast. Maar ook op bedrijventerreinen zullen we ingrijpend moeten herstructureren.

Ik zeg altijd: transformatie plus innovatie = transitie. Als we erin slagen om dat goed te doen, dan hebben we over tien of vijftien jaar een gebied in Nederland dat niet alleen geweldig ligt, maar ook internationaal zijn kansen pakt.

Op 19 oktober zal in het bijzijn van Frans Timmermans, een andere kanjer uit de regio waar we heel veel aan hebben, een zogenoemde EGTS worden getekend met Aken. Daarmee ondertekenen we de eerste grensoverschrijdende samenwerkingsvorm met de Stadt Region Aachen. Dat geeft ons een zelfstandig recht op Europese steunmiddelen die natuurlijk heel hard nodig zijn om de bovengenoemde transformatie met elkaar mogelijk te maken.

Ergernis

Ik wil u nog één belangrijk detail vertellen over vallen en opstaan. Weet u wat de beste moeder van innovatie is? Veel mensen denken dat dit techniek is of onderzoek. Ik denk dat het ergernis is. Als je je ergens aan ergert, dan ga je zoeken naar mogelijkheden om tot innovatie te komen. Ik noem u één ondernemer die vandaag weer in

‘Weet u wat de beste moeder van de innovatie is? Ik denk dat het ergernis is. Als je je ergens aan ergert, dan ga je zoeken naar mogelijkheden om tot innovatie te komen.’

de krant stond. Dat is Karel van Eerd van Jumbo. Hij wil Super de Boer overnemen. Dan denk je: ‘Wat doet die kleine van Eerd met die grote de Boer?’ Maar ik heb met Karel mogen werken en het is een bijzondere man. Hij had ruzie met een inkooporganisatie in Den Haag en na drie jaar procederen heeft hij die inkooporganisatie gewoon overgenomen. Vervolgens legt hij een golfbaan aan. Daar moet natuurlijk een golfwinkel bij. Omdat deze hem niet beviel, is hij zelf golfwinkels begonnen. Hij heeft een transportbedrijf, en kreeg ruzie met de verzekering. Vervolgens heeft hij een eigen verzekeringsbedrijf opgericht. Met andere woorden: het woord ‘ondernemen’ is gevallen.

Als regio Parkstad proberen we een sterke agenda uit te voeren, in verbinding met de provincie en het rijk. De resultaten worden zichtbaar. Twee jaar geleden maakten we de Parkstad-agenda. Vorig jaar hebben we hem vastgesteld. En dit jaar hebben we alleen al van het ministerie van Camiel Eurlings en van de provincie samen bijna zestig miljoen euro voor mobiliteit gekregen. We hebben er als Parkstad zelf drieëneenhalf miljoen ingestoken. Dat is dus een enorme *multiplier!*

Dát is voor ons ‘ondernemen’. Zorgen dat er innovatie plaatsvindt. Dat we de problemen die ons af en toe laten struikelen, met elkaar kunnen oppakken. Dat is de mentaliteit die we in Parkstad nodig hebben! En ik denk dat we geen groter voorbeeld kunnen hebben dan onze minister Camiel Eurlings die dat op zo'n bijzondere manier doet.”

Léon Rademakers

‘De weersverwachting klopt altijd,
het is enkel het weer dat zich niet
aan die verwachting houdt.’

citaat van Armand Pien

Léon Rademakers presenteert sinds 1997 het weerbericht bij LITV. Hij is meteorologisch medewerker bij Meteo Limburg. Vanaf 2002 geeft hij bij bedrijven en scholen presentaties over de achtergronden van het weer. Sinds 2008 ontwikkelt hij samen met de Provincie Limburg het Weer- en Klimaatproject Limburg, dat beoogt jongeren te informeren over klimaatverandering.

‘Misschien wilt u de temperatuur wel op een halve graad nauwkeurig weten, dan scoort de weersverwachting slecht. Neemt u genoeg met een ruimere marge, dan scoort ‘ie goed.’

Het weer is een van de meest besproken en bekritiseerde onderwerpen van Nederland. Te droog, te nat, te koud, te warm. Om over de weersverwachting nog maar te zwijgen.

We staan nu op de drempel van zomer en herfst. Morgenavond trekken we de zomerdeur van 2009 definitief achter ons dicht. Veel mensen zullen tevreden terugkijken. Maar ook deze zomer was er een van vallen en opstaan: qua weer, maar zeker ook qua weersverwachting.

Het weer is van iedereen. Het weer zit in onze genen en bepaalt voor een groot gedeelte ons humeur. Niet alleen de beste stuurder, maar ook de beste weerder staan aan wal. Als u 's ochtends de gordijnen opent en u ziet dat het regent, dan neemt u de paraplu mee. Als u de deur opent en het is warm, dan weet u dat de jas niet aan hoeft. Daar heeft u geen weerman of weervrouw voor nodig.

We willen graag weten wat voor weer het morgen wordt, zodat we onze plannen daarop kunnen afstellen. Daarvoor kijken of luisteren we naar de weersverwachting. De naam zegt het eigenlijk al. En als je iets verwacht, dan kun je mensen nog wel eens teleurstellen. Armand Pien, de ouderen onder ons kennen hem nog wel, verwoordde het zo: “De weersverwachting klopt altijd, het is enkel het weer dat zich niet aan die verwachting houdt.”

Orde in de chaos

Als de weerkundigen aan hun dagtaak beginnen, dan wordt er zorgvuldig gekeken naar de informatie die op dat moment voorhanden is en op basis daarvan wordt een weersverwachting gemaakt. Maar er hoeft maar dít te gebeuren of het valt toch net iets anders uit.

‘Ik vrees dat we anno 2009 niet meer accepteren dat een weerkundige er eens naast kan zitten. Misschien zegt dat ook wel iets over onze maatschappij, waarin we de lat der verwachtingen steeds hoger leggen.’

Stelt u zich voor: boven ons hoofd is het een grote chaos. De weerkunde probeert een beetje orde te scheppen in die chaos en soms lukt dat heel aardig en soms mogen we alleen meekijken. Probeer maar eens te voorspellen waar bij het uitblazen van sigarettenrook, die ene kronkel naartoe gaat. Dat is van zoveel factoren afhankelijk. Hoe hard blaas je ‘m uit? Waar blaas je ‘m uit? De weersverwachting is een leidraad, geen absoluut gegeven. Bovendien heeft ieder zijn eigen criteria. Misschien wilt u de temperatuur wel op een halve graad nauwkeurig weten, dan scoort de weersverwachting slecht. Neemt u genoeg met een ruimere marge, dan scoort ‘ie goed.

Misschien heeft u wel eens van het *butterfly effect* of vlindereffect gehoord, bedacht door de Amerikaan Edward Lorenz, hoogleraar in de meteorologie. Een slag van een vlindervleugel in Afrika kan al de doorslag geven tussen mooi weer of een orkaan. U begrijpt dat het om een metafoor gaat. Anders gezegd: een kleine verandering in de atmosfeer op de ene plek, kan grote gevolgen hebben voor het weer op de andere plek. Het maken van een weersverwachting is en blijft een ‘man/machine switch’. Gelukkig kunnen we tegenwoordig dankzij de modernste technieken het weer nauwlettend in de gaten houden. Je kunt daarbij niet zonder weermodellen, maar de ervaring van de meteoroloog is minstens zo belangrijk.

Natte voeten

Ik vrees dat we anno 2009 niet meer accepteren dat een weerkundige er eens naast kan zitten. Misschien zegt dat ook wel iets over onze maatschappij, waarin we de lat der verwachtingen steeds hoger leggen. Ik sprak enige tijd geleden met iemand van Rijkswaterstaat over het

Maasproject. Hij zei tegen me: “Vroeger wist je dat je natte voeten kon krijgen als je langs een rivier ging wonen. Tegenwoordig wordt dat niet meer geaccepteerd. Ik woon naast de Maas, zorgt u er van Rijkswaterstaat voor dat ik het droog houd?”

Sinds enkele jaren hebben we het veelbesproken weeralarm. Mocht de situatie er naar zijn, dan waarschuwde men vijftig jaar geleden al voor noodweer. Maar alarm is zo’n beladen woord, dat we meteen het ergste vrezende en er ook naar handelen. Het blijft echter een verwachting. Op dit moment is onze weersverwachting voor 80% tot 85% betrouwbaar, voor wat betreft de 24-uursverwachting. Naarmate de weersverwachting een langere periode bestrijkt, neemt het betrouwbaarheidspercentage geleidelijk af.

Vroeger waren we veel ‘natuurbetrokkener’. Om het weer te voorspellen, keken we vaker naar het gedrag van dieren. Sommige mensen, bijvoorbeeld agrariërs, zweren nog steeds bij het gedrag van de haan. Kraait de haan op een niet gebruikelijk tijdstip, dan krijgen we een weersverandering. Zo zag men vroeger de haan als weerprofeet en dat is onder andere een reden waarom de haan op veel kerktorens prijkt. En zo zijn er meer voorbeelden te noemen waaruit blijkt dat het gedrag van dieren een weersvoorspellende waarde had en voor sommigen nog steeds heeft.

De arm

Maar de afgelopen vijftig jaar is er wat betreft de weersverwachting veel veranderd. Zowel kwalitatief als informatief, maar ook qua amusement. De eerste, echte weerpraatjes verschenen in Nederland al in 1953 op

‘Het weerpraatje is van pure informatie gegroeid tot een klein stukje amusement. Ik noem het ook wel eens ‘meteo-tainment.’

televisie, gepresenteerd door Joop den Tonkelaar. Je zag hem niet helemaal, alleen zijn arm. Die arm was vijftien jaar lang de bekendste arm van Nederland. Kwam zijn ringbaardje een keer in beeld, dan was het voorpaginanieuws. De weerberichten op de Nederlandse televisie waren in die tijd kort en bondig. De technische middelen waren beperkt. Met een potloodje werd er wat op een kaart getekend. In de strenge winter van 1963 lag er in januari enige tijd veel ijs op de Noordzee. De verwachting was dat door de draaiing van de wind dit ijs het strand op zou schuiven. Op zaterdagavond 26 januari 1963 zei Joop op televisie: “Als u iets wilt zien wat u waarschijnlijk nooit meer in uw leven te zien krijgt, dan moet u morgen naar de kust gaan.” De dag erna zag je één grote file richting kust. En een file was in die tijd uiteraard zeer uitzonderlijk.

Eigenzinnige zuiderbuur

De Belgische televisie startte in datzelfde jaar met veel uitgebreidere weerberichten, verzorgd door Armand Pien. Met name Nederlands Limburg en Brabant vielen massaal voor onze zuiderbuur. Ik heb de eer gehad hem vlak voor zijn dood te mogen interviewen en hij vertelde mij dat hij vroeger veel brieven kreeg van Nederlanders, waarin ze schreven: “Wij hebben slechts een weerarm, jullie een hele weerman”. Aangezien het aantal televisiezenders destijds zeer beperkt was, keken we al snel massaal naar de eigenzinnige Pien met zijn onmiskenbare lippenstift, waarmee hij de L's en H's tekende. Nadien zijn er al heel wat weermannen en -vrouwen gekomen en gegaan. Inmiddels is het weerpraatje ingeburgerd en kijken we elke avond naar onze favoriete presentator. Het weerpraatje is van pure informatie gegroeid tot een klein stukje amusement, ik noem het ook wel eens ‘meteo-tainment’.

‘In ons project proberen we bewustwording te kweken bij jongeren zodat zij preventief leren omgaan met weersextremen die het gevolg kunnen zijn van de opwarming.’

Klimaatverandering

Voor mij is het weer altijd al mijn grote passie geweest. Het klimaat verandert. Daardoor zal het met name gedurende de zomermaanden vaker tot zwaarder onweer komen én is er grotere kans op wateroverlast en windhozen. Dit jaar ben ik met steun van de Provincie Limburg, begonnen met het Weer- en Klimaatproject Limburg. Een schoolproject bedoeld om jongeren van acht tot en met veertien jaar bewust te maken van de klimaatverandering. Ik pretendeer hiermee niet de nieuwe Al Gore te worden. We weten nog te weinig om de oorzaak van klimaatverandering alleen bij de mens te leggen. Maar er zijn nog nooit zoveel mensen, auto's en fabrieken geweest. Dus dat dit invloed heeft op de opwarming, mag duidelijk zijn. Onze doelstelling is echter jongeren bewust te maken van de gevolgen van de opwarming en handelsperspectief bieden.

Dit betekent ook veilig leren omgaan met die weersextremen, zodat jongeren weten wat te doen bij onweer. In dat laatste geval: zo snel mogelijk naar binnen, en als je in het vrije veld bent: niet onder een boom gaan staan. Bij extreme hoosbuien kunnen de rioolsystemen de grote hoeveelheden water niet afvoeren. Er ontstaat een enorme opwaartse druk waardoor putdeksels verplaatst kunnen worden. U kunt zich voorstellen wat er dan kan gebeuren als kinderen na afloop van de bui door het water fietsen of lopen. In ons project proberen we bewustwording te kweken bij jongeren zodat zij preventief leren omgaan met weersextremen die het gevolg kunnen zijn van de opwarming. Aan de hand van wolkenfoto's, kun je jongeren de voorbodes laten zien van naderend noodweer.

‘Voor de rest van deze week wordt er mooi weer verwacht, daar kunt u op rekenen. Gaat het toch mis, dan trakteer ik u allen op een glas regenwater.’

Nieuwe energiebron

Ook duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van het project. De zon is de motor achter ons weer. Zonder zon zou er überhaupt geen leven mogelijk zijn. Het is enkel nog een kwestie van tijd dat we wereldwijd de zon ook gaan zien als een nieuwe energiebron. Ik denk dat er voor de nieuwe generatie heel wat werkgelegenheid is op het gebied van innovatie, ontwikkeling en uitvoering van duurzame energiebronnen zoals zon en wind.

En er is natuurlijk altijd werk aan de winkel voor de meteorologie. We weten nog maar zo weinig. We meten nog geen driehonderd jaar. Als je het leven van onze aarde in een uur zou samenvatten, dan zijn de laatste driehonderd jaar daarin slechts een fractie van een seconde. Er zal nog heel wat moeten gebeuren voordat we een nauwkeurige weersverwachting kunnen maken. Laten we daarom het volgende afspreken. Voor de rest van deze week wordt er mooi weer verwacht, daar kunt u op rekenen. Gaat het toch mis, dan trakteer ik u allen op een glas regenwater.”

★

Sjef van Erp

‘U heeft wellicht bange vermoedens over mijn voordracht. U denkt: “Daar komt zo’n hoogleraar, dus het wordt heel saai”. Welnu, misschien wordt het dat ook, we zullen zien.’

Prof. dr. J.H.M. van Erp is hoogleraar vermogensrecht en Europees privaatrecht aan de Universiteit Maastricht.

Hij is vaste medewerker van het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie en lid van het Europese CFR stakeholder netwerk. Daarnaast is hij raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof te 's Hertogenbosch.

‘Wij proberen als faculteit enerzijds een brug te slaan tussen de Limburgse samenleving, en anderzijds de Europese Unie.’

“Met veel plezier heb ik de uitnodiging aanvaard om bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van RRA een toespraak te houden met een meer inhoudelijk karakter. U heeft wellicht bange vermoedens over mijn voordracht. U denkt: “Daar komt zo’n hoogleraar, dus het wordt heel saai.” Welnu, misschien wordt het dat ook, we zullen zien. In de eerste plaats wil ik de oprichters van RRA –beiden alumni van onze Maastrichtse juridische faculteit– van harte gelukwensen met dit lustrum. Ze hebben in toch relatief korte tijd een mooie praktijk opgebouwd vanuit een prachtig gelegen kantoorpand nabij Heerlen. Staat u mij toe dat ik vooraf iets zeg over de juridische opleiding in Maastricht. Wij proberen als faculteit enerzijds een brug te slaan tussen de Limburgse samenleving, en anderzijds –juist omdat Limburg zo centraal in Europa ligt, in een euregio waartoe ook Duitsland en Nederlands- en Franssprekend België behoren– de Europese Unie. We bieden daarom twee juridische opleidingen aan. Allereerst de traditionele opleiding Nederlands Recht, die uiteraard in het Nederlands wordt gedoceerd en zich in de eerste plaats richt op het Nederlandse recht. In deze opleiding worden studenten opgeleid om als jurist (advocaat, rechter, bedrijfsjurist, juridisch adviseur) werkzaam te zijn binnen Nederland.

Europees recht

Daarnaast is er een werkelijk unieke opleiding, ‘European Law School’, waarin het onderwijs zich richt op het recht van de lidstaten van de Europese Unie en het recht van deze Europese Unie zelf. Deze laatste opleiding wordt in het Engels gegeven en trekt studenten uit heel Europa en zelfs daarbuiten aan. In de ‘European Law School’ vergelijken we het recht van de EU lidstaten (Duitsland, Engeland, Frankrijk en

Nederland) en leiden we onze studenten op als Europese juristen. Mijn eigen vakgebied is het privaatrecht. Dat gaat over het recht van burgers onderling, bijvoorbeeld overeenkomsten, aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, eigendom en hypotheek. Ik heb mij in het bijzonder gespecialiseerd in het Europese privaatrecht en doceer zowel in de opleiding Nederlands recht als 'European Law School'.

U kent ongetwijfeld de strip 'De Rechter'. Daarin treden personen op die in de juridische wereld een belangrijke rol spelen, zoals een rechter, een advocaat, officier van justitie en een journaliste. De maker van deze strip, Jesse van Muylwijck, geeft de lezer daarmee op humorvolle wijze een blik op juristen en tegelijkertijd ook een blik op de wereld. Mocht u de strip niet kennen, dan kan ik u deze ten zeerste aanbevelen. Het lijkt alsof de rechter een wat wezensvreemd iemand is. Zo ligt hij, gekleed in toga, thuis op de bank televisie te kijken terwijl hij zijn vrouw uitlegt wat er allemaal verkeerd is in de wereld. Ook ziet u een advocaat, altijd in toga gekleed, rondrijden in een sportauto. Maar als u de strip volgt, dan merkt u dat die rechter helemaal niet zo wereldvreemd is en dat die advocaat wel degelijk hart voor de zaak heeft. Ik moet u zeggen dat de strip tot mijn spijt nog geen verstrooide hoogleraar recht kent.

Abstracte regels

Wat u in de strip 'De Rechter' ziet, is een blik op de werkelijkheid door de bril van mensen die deze werkelijkheid benaderen vanuit regels die door de overheid zijn uitgevaardigd. Daarbij zoeken ze enerzijds naar toepassing van die regels, zodat iedereen weet waar hij of zij aan toe is, maar tegelijkertijd ook naar een toepassing die in de

'Voor een rechter is aandelenlease lastig. U zag dan ook dat toen rechtbanken en gerechtshoven over deze kwestie moesten oordelen, ze onderling soms van mening verschilden.'

concrete situatie recht doet. Dat is niet altijd even gemakkelijk. Regels zijn nu eenmaal per definitie abstract. Maar de situaties waarop die regels van toepassing zijn, zijn allemaal anders en daarmee uniek. Wanneer iemand uw auto aanrijdt, dan gelden de algemene regels van aansprakelijkheidsrecht. Maar het is wel úw auto die is aangereden en niet die van een ander.

Laat mij een voorbeeld geven van hoe juristen met maatschappelijke problemen omgaan. Neem de Dexia problematiek. Velen van u zullen deze problematiek kennen, maar voor diegenen die er alleen maar over gehoord hebben, wil ik kort aangeven waar het om ging. Met behulp van geleend geld (soms gecombineerd met eigen spaargeld) werden aandelen gehuurd (met een mooie term uit het Engels-Amerikaanse recht: 'leased'). Na afloop van de 'huurtermijn' moest de lening met rente worden terugbetaald. Maar dat zou geen probleem hoeven te zijn, zo stelden de verkopers van dit product, want de gehuurde aandelen zouden dan zoveel in prijs zijn gestegen, dat de winst groter zou zijn dan de te betalen rente. Niets bleek minder waar. De aandelen bleken fors in waarde te zijn gedaald en de huurders van de aandelen bleven met grote schuldenverplichtingen zitten. Moet de lening dan toch nog worden terugbetaald? Ik heb met tal van 'huurders' gesproken en iedereen voelde zich bedrogen. Anderzijds, zo stelden de 'verhuurders', wist toch iedereen dat je risico's nam door te beleggen in aandelen? Bovendien zouden de klanten nooit geklaagd hebben wanneer ze winsten hadden kunnen maken.

‘De Europese Unie wordt tegenwoordig vaak als bemoeizuchtig en geldverkwistend voorgesteld. Maar diezelfde Europese Unie heeft ons heel veel goeds gebracht.’

Belangen afwegen

Wanneer een rechter hierover moet oordelen, komen tal van abstracte juridische regels aan de orde. Een goed juridisch advies is dan onvermijdelijk. Ik heb begrepen dat veel klanten die aandelen hebben gehuurd, cliënt zijn bij RRA. Voor een rechter is aandelenlease lastig, en u zag dan ook dat toen rechtbanken en gerechtshoven over deze kwestie moesten oordelen, ze onderling soms van mening verschilden. Uiteindelijk heeft de Hoge Raad knopen moeten doorhakken. In bepaalde opzichten heeft de klant gelijk gekregen en in bepaalde opzichten de verkopers van deze ‘leaseproducten’. Dat komt niet omdat rechters niet durven te kiezen, maar omdat ze argumenten en gerechtvaardigde belangen tegen elkaar afwegen. Daarbij is het natuurlijk wel van belang dat alle argumenten onder de loep worden genomen en dat is nu precies wat een goede advocaat voor u doet.

Ik noemde de Hoge Raad de hoogste rechter in Nederland. Dat is niet helemaal juist. Sinds de oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, gevolgd door de oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, die later zijn opgegaan in de Europese Unie, bestaat het in Nederland geldende recht uit twee elementen. In de eerste plaats het recht dat voortkomt uit met name wetgeving van het Nederlandse parlement in Den Haag en uit beslissingen van rechters die dat recht uitleggen en verder uitbouwen. Daarnaast is er ook meer lokale wetgeving: provinciale en gemeentelijke verordeningen. Naast dit Nederlandse recht bestaat er echter ook ander recht dat in Nederland geldt, namelijk het recht van de Europese Unie. De hoogste rechter die het Nederlandse recht uitlegt, is de Hoge Raad in Den Haag. Maar de hoogste rechter die het recht van de Europese Unie uitlegt, is het

Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. In Nederland gelden daarom twee rechtsstelsels naast elkaar: het Nederlandse recht en het Europese recht. Het beeld is echter nog ingewikkelder. Wanneer het om de bescherming van mensenrechten gaat, kennen we in Europa –en dit geldt ook voor Nederland– nog een andere hoogste rechter: het Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg. Dit Hof oordeelt over schending van het Europese Verdrag voor de Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, waarbij behalve de landen van de Europese Unie, ook nog tal van andere landen partij bij zijn.

Verbinding

De Europese Unie wordt tegenwoordig vaak als bemoeizuchtig en geldverkwistend voorgesteld. Nu zal er ongetwijfeld binnen de Europese Unie, net als binnen Nederland, het nodige fout gaan, maar diezelfde Europese Unie heeft ons heel veel goeds gebracht. De oorspronkelijke politieke doelstelling van economische samenwerking binnen Europa, was het voorkomen van een Derde Wereldoorlog. En dit door de economieën van de lidstaten zodanig nauw met elkaar te verbinden dat een oorlog iedereen dusdanig zou schaden, dat het uitlokken daarvan in feite zelfdestructie zou zijn. Amerikaanse juristen zeggen in dat verband over hun eigen land, een federatie van staten, dat de staten ‘must sink or swim together’. We kunnen, denk ik, weinig anders zeggen dan dat deze opzet is geslaagd. Nog nooit tevoren is er bovendien in Europa zoveel welvaart en economische ontwikkeling geweest. De Europese Unie heeft de Europese burgers werkelijk tot elkaar gebracht. De ouderen onder u kunnen zich ongetwijfeld herinneren dat men vroeger –en zo lang geleden is dat niet– op de autoweg voor

‘Ook tegenstanders van Europese integratie die op vakantie gaan, willen met hun caravan bij de grens kunnen doorrijden.’

de grens met Duitsland moest wachten, waarna paspoortcontrole en controle van de auto volgde. Ik vraag wel eens aan tegenstanders van Europa: “Wilt u dit dan terug?” En het antwoord luidt dan steeds ontkennend. Ook tegenstanders van Europese integratie die op vakantie gaan, willen met hun caravan bij de grens kunnen doorrijden. Een ander aspect van Europese eenwording betreft de Europese munt: de euro. Na een periode waarin heel veel mensen de gulden (of bijvoorbeeld in Duitsland de mark) terugwilden, begint ook deze groep kleiner te worden. Opnieuw vindt men het toch wel gemakkelijk dat je bij de grens geen geld meer hoeft te wisselen en ook begint het besef door te dringen dat de euro ons mede tegen de gevolgen van de economische crisis heeft beschermd.

Consumentenbescherming

Ook de regelgeving vanuit Europa is minder bemoeizuchtig dan soms lijkt, al zou het voor het Europese imago misschien beter zijn geweest wanneer de Europese Unie zich niet bezig zou hebben gehouden met de kromming van de komkommers. Een belangrijk voorbeeld vormt de Europese regelgeving op het gebied van de consumentenbescherming. Kopers van timeshare worden aldus beschermd, evenals kopers van consumptiegoederen of degenen die aan de voordeur een abonnement op een tijdschrift nemen. Vaak is het zelfs voor juristen niet direct duidelijk dat het hier om Europese bescherming gaat, omdat de Europese regelingen in het recht van de nationale lidstaten moeten worden ‘omgezet’. Gevolg is dat in het Nederlandse Burgerlijk Wetboek tal van Europese regelingen zijn opgenomen zonder dat dit in eerste instantie duidelijk is.

In het Maastrichtse European Law School-programma proberen we het recht van de lidstaten, en in het bijzonder het Nederlandse recht, te doceren vanuit de werkelijkheid dat het recht in Nederland bestaat uit Nederlands recht en Europees recht. Dat blijkt een benadering te zijn die jonge mensen heel erg aanspreekt. Vaak volgen onze studenten, zelfs al komen ze uit het buitenland en willen ze daar ook gaan werken, ook nog vakken over Nederlands recht. Omdat ze zich naast Europees jurist, ook willen kwalificeren als Nederlands jurist. In Maastricht proberen we daarom de ontwikkelingen zowel binnen Nederland als Europa op de voet te volgen. Dat is ook in het belang van juristen die in de praktijk werkzaam zijn en die voor hun informatievoorziening vaak afhankelijk zijn van juristen die werken aan juridische faculteiten.

Ik wens RRA een buitengewoon succesvol vervolg toe van wat zij tot nu toe hebben bereikt!

Adjiedj Bakas

‘Als het water gaat stromen dan valt zelfs een godin van een lotusbloem af en krijgt ze natte voeten.’

Drs. A. Bakas is een veel gevraagde spreker. Hij studeerde communicatiekunde, schreef gezaghebbende boeken en oogst veel publiciteit in binnen- en buitenlandse media. Bakas koppelt vakmanschap aan een grote dosis humor.

Hij werd verkozen tot ‘Trendwatcher van het Jaar 2009’ en ‘Zwarte Zakenman van het Jaar 2008’. Hij is columnist voor o.a. het vakblad Bouwkennis. Tevens is hij lid van de Raad van Toezicht van het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers en was hij jurylid voor de Zorginnovatieprijs 2008.

‘Ik ben een groot voorstander van de Europese Unie. Als we de euro niet hadden gehad, dan zouden we diverse financiële bloedbaden hebben meegemaakt.’

“Ik ben geboren in Suriname, mijn grootouders kwamen uit India en daar aanbidden ze zes miljoen goden. Eén van die goden is Maha Lakshmi, de godin van het geld. Zij wordt altijd afgebeeld zittend op een lotusbloem, dobberend op onstuimig water, intussen telt ze haar gouden munten. De moraal hiervan is: geld kun je morgen weer kwijt zijn. Als het water gaat stromen, dan valt zelfs een godin van een lotusbloem af en krijgt ze natte voeten. Het staat dan te bezien of ze later weer op die lotusbloem kan klimmen, ja of nee.

Trendwatchers zijn generalisten. Wij praten met specialisten en brengen alle informatie bij elkaar. We beginnen vanuit onze intuïtie, gaan dan het bewijs erbij zoeken en definiëren zo onze trends. Als het gaat over de toekomst, moet je realiseren dat gebeurtenissen heel vaak emotioneel, en niet rationeel, worden aangestuurd. De e van economie, is ook de e van emotie.

Eenheidsmunt

Ik ben een groot voorstander van de Europese Unie. Als we de euro niet hadden gehad, dan zouden we diverse financiële bloedbaden hebben meegemaakt. Maar laten we ons realiseren dat de Europese Unie eerder heeft bestaan. Toen heette ze de Oostenrijks-Hongaarse Dubbelmonarchie. Een vrijwillige unie van een aantal landen in centraal Europa, met twee hoofdsteden: Wenen en Boedapest. En één munt: de thaler. De Europese Unie kent ook twee hoofdsteden: Brussel en Straatsburg. En ook één munt: de euro. Toen de Amerikanen hun munt bedachten, de dollar, leidden ze de naam af van het woord thaler. Zo geïmponeerd waren ze door die Europese eenheidsmunt. Toch viel de Oostenrijks-Hongaarse Dubbelmonarchie op een bepaald moment gewoon uit elkaar.

‘De meeste mensen vinden dat de EU te groot is geworden. Daarom voelen ze zich er niet in thuis.’

Een PvdA-politicus zei me onlangs: “De EU is goed voor de economie, maar slecht voor de mensen. De meeste mensen vinden dat de EU te groot is geworden. Daarom voelen ze zich er niet in thuis.” Dat is heel gevaarlijk. Als je het mij vraagt, denk ik dat Europa goed is voor de mens en goed voor de economie, maar de meerderheid van de Europeanen vindt dat kennelijk niet. In een democratie kun je dat niet negeren. Ik geef les op een universiteit in China, en mijn Chinese studenten zeggen: “Dat is precies waarom wij geen democratie willen, want dan kunnen wij gewoon doen wat goed is voor de mensen zonder ons iets aan te trekken van de meerderheid.” Dat voordeel zie ik wel, zonder overigens meteen een communistisch pleidooi te willen houden.

Freelance

Het recht is in heel veel opzichten gebaseerd op dingen van vroeger. Neem de ruimtelijke ordening. Bestemmingsplannen gaan uit van de tijd dat wonen en werken gescheiden waren. Maar nu hebben we al 900.000 freelancers die van huis uit werken, waaronder freelance advocaten. Zelf woon ik in Amsterdam en het gemeentebestuur heeft verordonneerd dat mensen die van thuis uit werken, woonruimte aan de stad onttrekken waardoor zij 30.000 euro boete moeten betalen. Dat vinden ze normaal. En dan denk je: “Ik werk van thuis uit, ik ben groen, ik ben eco.” Niks daarvan: 30.000 euro betalen! Hou dus je regelgeving bij de tijd.

Wij denken dat files een fenomeen zijn van de huidige tijd, maar dat is niet zo. Honderd jaar geleden hadden we overal in Europa ook al files. Ze werden toen veroorzaakt door koetsen en paarden. Maar die paarden scheten de hele stad onder. Je glibberde over de paarden-

‘Veel mensen zijn bezig met het bedenken van dingen voor de paardenluier, terwijl je eigenlijk al aan de volgende auto moet denken.’

drollen van theater naar stadhuis. Daarom bedachten ze de paardenluier. Alle paarden kregen een luier en overal in de steden kwamen wisselstations waar de volle luier voor een lege kon worden geruild. Toen twee jaar later de auto werd uitgevonden, was die hele infrastructuur overbodig.

Veel mensen zijn bezig met het bedenken van dingen voor de paardenluier, terwijl je eigenlijk al aan de volgende auto moet denken. Minister Camiel Eurlings heeft een paar weken geleden zijn eerste vlucht gemaakt met een vliegende auto. Moet je nagaan: over twee jaar is dat kreng er en er is nog geen enkele wet die er rekening mee houdt. Paardenluier, paardenluier, paardenluier.

No cure no pay

Tegelijkertijd wordt het recht uitgehold door ontwikkelingen zoals het internet. Voor het eerst in de geschiedenis heeft de mens een volledig parallelle maatschappij gecreëerd. Virtueel. U kent misschien het voorbeeld van die Franse vrouw die een gezwel in haar neus had. Dat groeide uit tot een enorm kankergezweel maar de vrouw mocht in Frankrijk geen euthanasie plegen, want dat is daar niet toegestaan. Haar dochters kochten een euthanasiepil op internet.

Een paar weken geleden was op televisie een reportage te zien over die ramp met dat Turkse toestel dat bij Schiphol neerstortte. De slachtoffers werden via internet belaagd door Amerikaanse advocaten die op basis van ‘no cure no pay’ voor hen wilden optreden. De advocaten zeiden: “U hoeft niks te doen, u krijgt zo een paar miljoen.” Maar zo’n Turks slachtoffer heeft geen idee wat hij tekent, dus die doet dat gewoon.

‘Heel vaak besteden wij tijd aan vergaderen over allerlei flauwekul terwijl de olifant in de kamer wordt genegeerd.’

In Nederland werken wij nog niet met ‘no cure no pay’. Ik vraag mij af of we er blij mee moeten zijn, maar die claimcultuur die uit Amerika hiernaartoe komt, is een onafwendbaar gevolg van de globalisering.

Tijdsbesteding

Tegelijkertijd moet je je afvragen of het openbaar ministerie zijn tijd goed besteedt. Ik las laatst dat in Nederland elk jaar zesduizend mensen omkomen in ziekenhuizen door medische fouten. Maar als er dan één overlijdt waar Jomanda bij betrokken is, dan moet je eens zien hoeveel tijd daaraan besteed wordt! Hetzelfde geldt voor de overdreven aandacht ten aanzien van bolletjesslikkers. Maar liefst 99% van de drugs komt in containers de havens van Rotterdam binnen. Hele pakketten drugs worden onder water aan de boten bevestigd en eenmaal ter plaatse haalt een duikbootje het er weer af. Die duikbootjes zijn van plastic, dus niet op te sporen met metaaldetectoren. Maar het recht hobbelt er nog achteraan. Daar zijn ze nog bezig met metaaldetectoren, terwijl alles al van plastic is.

In 1967 werd de computer uitgevonden. Stelt u zich eens voor welke invloed dat heeft gehad op onze manier van werken! In de rechtbank Rotterdam is onlangs een digitale zittingzaal geopend. Verdachten die zich in het buitenland bevinden, hoeven niet langer ingevlogen te worden, met alle kosten en risico's van dien. Nee, ze worden in hun verblijfplaats gefilmd en in Rotterdam op schermen geprojecteerd. De bedoeling is dat alle deskundigen straks kunnen meekijken en de rechter kunnen meehelpen om zijn oordeel te vellen. Allemaal mogelijk gemaakt met die uitvinding in 1967. Destijds was er niet één krant die erover schreef. Trek je daarom niet teveel aan van de media. Het is

‘Het is zo’n crisis die je gewoon hebt als de ene wereldmacht afbouwt en de volgende opbouwt.’

leuk wat er vandaag wordt geschreven, maar de echte trends zijn vaak dingen die achter de krantenkoppen van vandaag schuilen. Heel vaak besteden wij tijd aan vergaderen over allerlei flauwekul terwijl de olifant in de kamer wordt genegeerd. Volgens een Amerikaanse uitdrukking heet dat: ‘ignoring the elephant in the room’. We praten over non-issue’s, maar het echte probleem, dat vaak naast ons staat, negeren we.

Lichtpuntjes

De afgelopen twee jaar is veertig procent van de welvaart in de wereld verdampt. Nu breekt er weer een nieuwe economische periode aan, maar daarin wordt het gewoon lastig. De komende twee jaar is er minder geld. Sommige economen zeggen dat er lichtpuntjes zijn, maar dat is flauwekul. Het duurt nog tot eind 2011, pas daarna trekt de economie voorzichtig aan.

Je moet bedenken dat een aantal ontwikkelingen zich in onvermijdelijke golfbewegingen voordoet. Dit is vijfde diepe crisis in tweehonderd jaar. Het is zo’n crisis die je gewoon hebt als de ene wereldmacht afbouwt en de volgende opbouwt. De eerste supermacht in de wereld was Spanje. De tweede was Nederland, toen nog samen met België. De derde was Engeland, daarna Amerika en de volgende wordt China. In 1900 was Engeland economisch en militair helemaal uitgespeeld. Amerika was de nieuwe supermacht maar had er geen zin in om over de hele wereld politieagent te spelen. De Amerikanen wachtten rustig af, totdat Pearl Harbor hun optreden onafwendbaar maakte. Op dit moment hebben de Chinezen er ook helemaal geen zin in om als supermacht op te treden. Zij wachten rustig af. Een diepe crisis komt altijd vóór een periode van grote technische

‘Eens in de zoveel tijd heb je een economische winter. Daarna begint een periode van grote technologische innovatie. Shift happens, veranderingen komen er toch.’

bloei. Een economie ontwikkelt zich in seizoenen. Winter, lente, herfst, zomer. Eens in de zoveel tijd heb je een economische winter. Daarna begint een periode van grote technologische innovatie. Shift happens, veranderingen komen er toch. Het is gewoon een golfbeweging.

Winnaars en verliezers

De overgang naar de volgende economische fase zorgt voor winnaars en verliezers. Wereldwijd geven wij meer subsidie aan de visindustrie dan de verkoop van vis oplevert. Nu er geen geld meer is, moet dat veranderen. Maar denk je dat de mensen van het vis-establishment dat leuk vinden? Die gaan natuurlijk knokken. Je ziet het ook bij banken. De Amerikaanse banken verzetten zich op alle mogelijke manieren tegen maatregelen om de bonuscultuur in te dammen en om consumenten beter te beschermen.

Vanaf 2011 hebben we de kassaloze supermarkt. Het eerste experiment staat al in Maastricht, maar de bedoeling is dat alle winkels in Nederland hiermee worden uitgerust. Daardoor wordt het bedrag van je aankopen automatisch afgeschreven van de pinpas in je broekzak. Door die ontwikkeling komen zo’n 400.000 caissières op straat te staan. Dat is al eerder gebeurd met de postbodes, omdat wij onze berichten niet meer via de post verzonden maar per e-mail. Daardoor zijn die postbodes natuurlijk boos. Maar het is economisch onafwendbaar, omdat je méér werk kunt doen met minder mensen. Het is een rechtstreeks gevolg van de eerste computer uit 1967. Wat 42 jaar geleden begon, ontwikkelt zich nu razendsnel tot dit, en tot nog veel meer.

‘Het is misschien pijnlijk om het van een Surinamer te horen, maar doorwerken moet! En het gaat ook gebeuren.’

Honderdtwintig jaar

Minister Donner heeft afgelopen week bekend gemaakt dat we in de toekomst honderdtwintig jaar oud zullen worden. U begrijpt: dat heeft grote consequenties! Maar waarom worden wij honderdtwintig jaar? Herinnert u zich nog die foto van die muis met dat menselijk oor op zijn rug? Dat was toen nog science fiction. Maar op dit moment is het printen van je eigen oor, gemaakt van je eigen stamcellen, op de universiteit Twente een eindexamenopdracht voor studenten. Als zich dat voortzet, dan kunnen we straks tachtig procent van onze lichaams-onderdelen vervangen en printen. In België zijn er al honderd chirurgen die een operatie online uitvoeren in een ander land. De chirurgen verlaten hun land niet, ze zitten in België en opereren een Nederlandse patiënt in een Duits ziekenhuis. Welk recht is dan van toepassing, en waar betalen die chirurgen belasting? En wie is er verantwoordelijk als een medische fout wordt gemaakt? Is dat de robot of de arts die de robot aanstuurt?

Maar ook studeren aan de universiteit wordt anders. Studenten hoeven niet allemaal meer naar de collegezaal toe. Ze kunnen op allerlei plekken kennis tot zich nemen. En de professor kan in elke taal doceren, want de vertaalcomputer vertaalt het naar iedere taal.

Doorwerken

Veel oude concepten en ideeën kunnen niet meer. Pensioen op je vijftenzestigste, hou toch op! Vooral als je honderdtwintig jaar oud wordt. Het is misschien pijnlijk om het van een Surinamer te horen, maar doorwerken moet! En het gaat ook gebeuren. In Calcutta hebben de vakbonden twintig jaar lang de komst van de computer tegengehouden.

‘Gebruik je knowhow, gebruik je ervaring, gebruik alles wat je kunt. Sluit aan bij de trends van deze tijd. Kies niet voor de paardenluijer, maar voor de volgende auto.’

In Amerika hebben in 1880 de bonden twintig jaar lang de katoenplukmachines tegen gehouden. Maar uiteindelijk hou je het niet tegen.

Tegelijkertijd verandert er wezenlijk niet zoveel. De middeleeuwen keren terug, maar dan technisch beter gefaciliteerd. In de middeleeuwen werd er over je geroddeld in het dorp. Nu gebeurt het op Hyves. Als je in de middeleeuwen stout was geweest, dan werd je aan de schandpaal genageld. Nu doet Peter R. de Vries het voor je, op televisie.

Tot slot. We moeten gaan handelen in een andere economie. We gaan naar een ander economisch tijdperk met steeds meer technologie en daaraan aangepaste morele en ethische vragen. Je hebt helemaal geen privacy meer. Daar maken we ons nu nog druk over, maar je hebt het nu nog amper meer en straks is het helemaal weg.

Emocratie

Maar de e van economie is ook de e van emotie. Je moet er rekening mee houden dat een hele hoop dingen die rationeel misschien fantastisch zijn, voor de burgers niet zo voelen. We gaan steeds meer naar de emocratie. Dat betekent dat je verhalen moet vertellen. Bijvoorbeeld: het verhaal van het jongetje met de vinger in de dijk. Dat is historisch wellicht nooit gebeurd, maar het is een mooi verhaal. We kijken er snikkend naar. Net als naar de familie Bertolli. Die Italiaanse familie die onder een boom van een ‘authentiek Italiaanse maaltijd’ geniet. Die familie bestaat niet. De producten komen allemaal uit de fabrieken van Unilever. Wij kijken er snikkend naar en voelen ons een beetje een Hollandse Italiaan. Unilever heeft die fabriek nu met winst doorverkocht aan een ander.

Ik wil graag afsluiten met een van de mooiste verhalen van de laatste tijd: het verhaal van Susan Boyle, de 47-jarige huisvrouw die auditie deed voor Britain’s got talent 2009. Je kunt haar auditie bekijken op YouTube. Zij laat zien waar het echt om gaat in het leven: om ontroering en emotie. Als Susan het podium opkomt, geef je haar nog geen dubbeletje. Ze neemt een oud liedje, moderniseert het en ze verbijstert de jury. Ze doet het onverwachte. Dat is wat je moet doen: verbijstert de jury de komende jaren. Gebruik je knowhow, gebruik je ervaring, gebruik alles wat je kunt. Sluit aan bij de trends van deze tijd. Kies niet voor de paardenluijer, maar voor de volgende auto.

Gebruik trends, verbeter jezelf en verbijstert de jury. De jury bestaat buiten je familie uit de hele samenleving. Zo blijft Maha Lakshmi, de godin van de welvaart, op haar lotusbloem zitten zonder er van af te vallen en zonder natte voeten te krijgen. Veel succes daarmee.

Een advocaat
die niet dient,
dient tot niets.

Tenslotte

Een advocaat die niet dient, dient tot niets. Daarom ging het bij de viering van ons jubileum vooral om u: de vele cliënten, doorverwijzers en relaties, waar wij als kantoor alles aan te danken hebben.

Wij wilden u trakteren op een symposium, in de hoofdstad van Parkstad, met een inhoudelijk programma rondom een herkenbaar thema, toegelicht door gezaghebbende sprekers, in een goede mix tussen ernst en verstrooiing.

Hopelijk zijn we daarin geslaagd.

Dank aan iedereen die aan de totstandkoming van het symposium heeft bijgedragen: Camiel Eurlings, Toine Gresel, Léon Rademakers, Sjef van Erp en Adjiedj Bakas. Maar ook Creative Events Maastricht, Centerpoint, Zuiderlicht, T36, Parkstad Limburg Theaters, Preuvincie, Hillenaar Outdoor Advertising en natuurlijk onze families: het fundament waarop wij elke dag bouwen.

Tien jaar RRA Advocaten. We verlaten de pioniersfase en betreden de eerste fase van consolidatie.

We blijven deskundig, persoonlijk, ondernemend en nuchter. Met uw hulp hopen wij ook in de komende tien jaar verder terrein te winnen. U hoort nog van ons.

RRA Advocaten

RRA Advocaten

Rompelberg & Ruiter Advocaten (thans: RRA Advocaten) werd in 1999 opgericht door Michel Rompelberg en Robert Ruiter. Het kantoor bestaat uit twintig medewerkers waarvan tien advocaten.

Vanuit een moderne kantoororganisatie verleent RRA Advocaten hoogwaardige juridische diensten op de volgende rechtsgebieden: ondernemingsrecht, vastgoedrecht, arbeidsrecht en (letsel)schade.

Wij bedienen voornamelijk zakelijke cliënten, maar werken ook voor overheden, instellingen en particulieren.

Wij investeren permanent in de kwaliteit van onze dienstverlening, waaronder modern management en eigentijdse kantoorfaciliteiten. Onze advocaten volgen aanvullende (specialisatie-)opleidingen en zijn aangesloten bij specialistenverenigingen zoals LSA, INSOLAD, VVJ en VvA.

Onze cliënten waardeerden in 2008 onze dienstverlening met een gemiddeld cijfer van 9,1. Zij beschrijven ons kantoor als deskundig, persoonlijk, ondernemend en nuchter.

RRA Advocaten is gevestigd in het kantorencomplex Ankerhof, goed bereikbaar per auto, 5 minuten van Heerlen en 20 minuten van Maastricht of Sittard. Wij beschikken over een ruime gratis parkeerplaats.

RRA Advocaten N.V.

Kerkstraat 4, 6367 JE Ubachsberg – Postbus 23034, 6367 ZG Voerendaal

T 045-5620540 – F 045-5620541 – www.rra.nl